

İyileştirilmiş **Eğitim Sistemi**

iYI
PARTI

Çocuklarımızın; Cumhuriyet ilkelerine bağlı, millî ve evrensel değerlere sahip, yaratıcı, özgür, eleştirel düşünebilen, problem çözen, araştıran, sorgulayan, teknolojiyi etkili kullanan, öz güven sahibi, insan hakları ve çevreye duyarlı, vicdanlı ve iyi bireyler olmasını sağlayacağız.

Meral AKŞENER

İYİ Parti Genel Başkanı

“Hayatta en hakiki mürşit ilimdir. Milli eğitimde süratle yüksek bir seviyeye çıkacak olan bir milletin, hayat mücadelesinde maddi ve manevi bütün kudretlerinin artacağı muhakkaktır. Eğitimdir ki, bir milleti ya özgür, bağımsız, şanlı, yüksek bir topluluk halinde yaşatır ya da esaret ve sefaletle terk eder”.

Mustafa Kemal ATATÜRK

İyi Parti olarak hedefimiz;

Çocuklarımızın; Cumhuriyet ilkelerine bağlı, millî ve evrensel değerlere sahip, yaratıcı, özgür, eleştirel düşünebilen, problem çözen, araştıran, sorgulayan, teknolojiyi etkili kullanan, öz güven sahibi, insan hakları ve çevreye duyarlı, vicdanlı ve ahlaklı bireyler olmasını sağlamaktır.

Her öğrencimizin Türkçeyi doğru, akıcı ve güzel şekilde kullanması ve en az bir yabancı dil öğrenmesi en önemli önceliklerimizdendir.

Uygulayacağımız ulusal eğitim politikalarıyla, fırsat eşitliğinin sağlanması ve eğitim-öğretimde kalitenin artmasıyla, gençlerimizin dünya ülkeleriyle rekabet edebilecek yeterlilikleri kazanması sağlanacaktır.

Eğitimde Fırsat Eşitliği

Eğitim; bir insanın doğduğu yeri ve şartları kaderi olmaktan çıkartan bir fırsat ve kendi hayatı üzerindeki söz hakkını devletin de imkân, fırsat ve desteğiyle elde etmesidir.

Devlet, ülkemizin her bir çocuğuna fırsat eşitliği çerçevesinde erişilebilir, nitelikli, adil, kapsayıcı ve sürdürülebilir bir eğitim ve eğitim ortamı sunmakla mükelleftir.

Devleti yönetenlerin yanlış, sorumsuz ve liyakatsiz yönetimiyle ortaya çıkan derin yoksulluğun da etkili olduğu kronik hale gelen fırsat eşitsizlikleri ve buna bağlı olarak okullar ve öğrenciler arasındaki başarı farkları giderek derinleşmektedir.

Fırsat eşitsizliğinde öne çıkan önemli etkenler; okulöncesi eğitim alamayan, iyi beslenemeyen, ailesinin sosyoekonomik durumu ve eğitim seviyesi yeterli olmayan çocukların, ilköğretime eşit şartlarda başlayamamış olmasıdır. Bu eşitsizlikler derin başarı farklarıyla ortaokul ve lisede de giderek artmaktadır.

OECD ülkeleriyle kıyaslandığında erken çocukluk eğitimi ve bakım hizmetlerinden faydalanan çocuk oranı en düşük ülke Türkiye'dir. Erken çocukluk eğitimine yapılan yatırım, sosyoekonomik ve bölgesel değişkenlerden ortaya çıkan eşitsizliklerin giderilmesi, nesilden nesile aktarılan yoksulluğun azaltılması, toplumsal refahın sağlanması ve sürdürülmesi için son derece önemli bir adımdır.

Bu nedenle İyi Parti iktidarında;

Çocuklarımızın zihinsel, duygusal ve bedensel gelişimini sağlamak, onları hayata ve eğitim sürecine hazırlamak amacıyla; okulöncesi eğitimini 5 yaş ve orta vadede 4 yaş için kademeli bir şekilde zorunlu hâle getireceğiz. Okulöncesi eğitim, devlet okullarında ücretsiz olacak, velilerden hiçbir ad altında ücret talep edilmeyecektir.

Yerel yönetimlerle iş birliğine giderek, imar planlarında "Her Mahallede Bir Anaokulu" hedefine uygun planlama yaparak, Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı bağımsız anaokullarını açacağız.

Anaokulları ihtiyacı karşılanana kadar Temel Eğitim Okulları'ndaki anasınıflarını; 5 yaş grubu çocuklarımızın ihtiyaçlarına uygun hâle getireceğiz.

Çalışan ailelerin çocuklarının mağduriyetlerini önlemek için; ilkokullarda ders sonrası etüt sınıflarını hizmete sunacağız.

Ebeveynlerin, özellikle kadınların çalışma hayatından uzak kalmalarının önüne geçmek için; erken çocukluk eğitimi ve bakımını, kreş ve anaokullarında esnek zamanlı çalışma modellerine uygun hâle getireceğiz. Yerel yönetimlerin, kamu kurumlarının ve özel sektörün kreş ve bakımevi açmasını yasal olarak zorunlu hâle getireceğiz.

Aile bireylerinin, özellikle anne babaların çocuk yetiştirme ve iletişim becerilerinin, aile eğitim programlarıyla geliştirilmesi ve desteklenmesi için, okullarda ebeveyn eğitimlerine ağırlık vereceğiz. Her okul aynı zamanda "Aile Okulu" gibi de işlev görecek.

Öğrencilerimiz dengeli ve yeterli beslenemiyor. Rüzgârgülü Projesi ile devlet okullarında, okul öncesinden lise son sınıfa kadar öğrencilere kahvaltı ve öğle yemeğini ücretsiz olarak vereceğiz. Sosyo-ekonomik yönden zor durumda olduğu tespit edilen aileler için; Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile eşgüdümlü çalışarak destek programları geliştireceğiz.

Bugün 1 milyon 248 bin öğrenci taşınmalı eğitim sistemindedir. Bu durumun öğrencilerimize verdiği zararın önüne geçmek için; başlatacağımız tarım reformuyla kırsal bölgeler cazip hâle getirilecek ve köy okullarını yeniden açarak taşınmalı eğitime son vereceğiz.

✎ **Ders ve kaynak kitaplarını bilimsel ve çağın şartlarına uygun olarak yeniden yazacak, ücretsiz olarak dağıtacağız.**

✎ **Sağlıklı bir genç nüfusun oluşması için; Sağlık Bakanlığı ile yapılacak bir protokolle okullarda öğrencilere düzenli olarak sağlık taramaları yapacağız.**

✎ **Öğrencilerimizin çağın gerisinde kalmamaları için; 21. yüzyılın şartlarına uygun olarak her türlü teknolojik malzeme ve altyapı desteği sağlayacağız.**

✎ **Son verilere göre ülkemizde 720 bin çocuk işçi bulunuyor. Eğitime erişimi olmayan ve yasadışı çalıştırılan çocuklarımız için; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile eşgüdümlü çalışarak, çocuk işçiliğine son verecek ve bu çocuklarımızın fırsat eşitliği çerçevesinde eğitimden yararlanmalarını sağlayacağız.**

✎ **Eğitimde, vazgeçebileceğimiz tek bir çocuğumuz dahi yoktur. Çocuklarımızı eğitim hakkından mahrum bırakmamak için; 12 yıllık zorunlu eğitim çerçevesinde, alacağımız tedbir ve yapacağımız denetlemelerle tüm kademelerde okullaşma oranlarımızı %100'e çıkaracağız.**

Eğitimde Kalite

EZBER TEMELLİ EĞİTİMDEN BECERİ TEMELLİ EĞİTİME SINAV ODAKLI EĞİTİMDEN SÜREÇ ODAKLI EĞİTİME

Eğitim; dünyanın değişimindeki en stratejik güçtür. Kaliteli eğitimle yetişen nitelikli insan gücü, ülkelerin kıyasıya bir rekabete girdiği günümüzde, milletlere stratejik üstünlük kazandıran en önemli avantajdır.

Eğitim; bütünsel, kültürel ve neden sonuç bağlamında ele alınması gereken uygulamaları içerir. Eğitimde kalite kavramı, ailede başlayan, çevrede gelişen, okulda pekişen ve iş yaşamında devam eden döngüsel bir süreçtir.

Eğitimde kalite; bir anlam seferberliği, bir değer yolculuğudur.

Ulusal ve uluslararası göstergeler, Türkiye’de zorunlu eğitim çağındaki öğrencilerin önemli bir kısmının; temel bilgi, beceri ve yeterlikler açısından yoksun olduğuna işaret etmektedir. Dünya Bankası’nın verilerine göre Türkiye’de 10-14 yaş aralığındaki her beş çocukta biri öğrenme yoksuludur. Ülkemizi etkisi altına alan Covid-19 salgınıyla birlikte öğrenme yoksulluğu en az iki kat artmıştır.

Temel becerilerden/yeterliklerden yoksun kalan öğrenci oranının azaltılması için ilk adım; temel eğitim ve ortaöğretimde eğitim öğretim süreçlerinin sınava hazırlık odaklından, öğrenme odağına alınmasıdır.

Eğitim sisteminde yaşanan sorunların büyük bir çoğunluğunun temel nedeni, tüm sistemin sınav odaklı olmasıdır. Elbette sınavsız yani ölçme ve değerlendirmenin yer almadığı bir eğitim sistemi düşünülemez.

Bugün ülkemizde uygulanan sınav odaklı eğitim; öğrencileri, üst öğrenime geçiş için temel konulardaki öğrenmeyi ölçme ve değerlendirme yerine, daha çok eleme amaçlı, ezber bilgilere ve gereksiz ayrıntılara yer veren sınavlara hazırlamaktadır. Okullardaki dersler sınavlarda soru gelebilecek konulara indirgenerek; öğrencinin akademik, sosyal ve duygusal gelişiminin bütünselliği göz ardı edilmektedir.

Bu sistem sebebiyle, aileler ve öğrenciler okul dışında arayışlara girmekte, öğrenciler eksik bilgi ve beceriyle mezun oldukları bir sona sürüklenmektedir.

Sonuç olarak; sınav odaklı eğitim, aile ve öğrencilerde okulun gereksiz görülmesine sebep olmakta ve okul değersiz hâle gelmektedir. Böylelikle aile ve öğrenci tarafından okul, sadece diploma ihtiyacının karşılandığı bir kurum olarak görülmektedir.

Öğrencilerimiz 12 yıl eğitim almalarına rağmen, uluslararası verilere göre bu eğitimleri 9 yıllık eğitime denk gelmektedir. Eğitimin niteliği açısından 3 yıllık eğitim açığı ortaya çıkmaktadır.

“Her öğrenci cevher, her okul kalitelidir.” anlayışını hâkim kılmadan ve buna uygun eğitim politikaları geliştirmeden eğitimde kalite yakalanamaz.

✎ Eğitimin kaliteli ve sürdürülebilir olması için; “ezber temelli eğitimden, beceri temelli eğitime; sınav odaklı eğitimden, süreç odaklı eğitime” geçeceğiz.

✎ Erken çocukluk eğitiminden başlamak üzere, temel eğitimin tüm kademelerinde öğrencilerin ilgi, yetenek ve becerilerinin ortaya çıkarılacağı, “Dijital Dosyalarla Öğrenci İzleme Yöntemi”ni hayata geçireceğiz. Böylelikle ülkenin “yetenek yönetimini” de değerlendirmiş olacağız.

✎ Temel eğitim boyunca izlenen öğrenciler için okullarda “Yöneltilme ve Yönlendirme Kurulları” oluşturacağız. Bu kurullarda sınıf öğretmenleri, branş öğretmenleri, rehber öğretmenler bulunacak. Öğretmenlerin yöneltilme ve yönlendirme yeterliliklerini artırmak amacıyla hizmet öncesi ve hizmet içi eğitimlere önem vereceğiz.

✎ Yöneltilme ve Yönlendirme Kurulları; ortaokul seviyesinde öğrenim gören öğrencilerin karne notları, nitel değerlendirme sonuçları ve müfredata dayalı her sınıf için merkezi olarak yapılacak olan “Başarı Ölçme Sınavları”ndan aldıkları puanları değerlendirerek; Lise, Mesleki ve Teknik Lise veya Mesleki-Teknik Eğitim Merkezleri’ne yönlendirme konusunda alınan kararları aileyle paylaşacak ve okul seçenekleri sunacaktır.

✎ Böylece Türkiye sınav ülkesi olmaktan çıkacak, okullar daha değerli hâle gelecektir. Öğrencilerimize “ilgi, yetenek ve beceri”lerine göre sürece dayalı yönlendirme yapacağız.

✎ Ortaöğretimde de süreç odaklı eğitim yapılacak, öğrencilerin akademik başarıları, performansları ve alanlarına göre her yıl merkezi olarak yapılacak olan “Başarı Ölçme Sınavları”nın ortalamaları ile “Ortaöğretim Bireysel Başarı Puanları” birlikte hesaplanacaktır.

✎ Üniversitelere öğrenci seçme ve yerleştirme sınavını, yükseköğretim programları ve ortaöğretim mezuniyet alanlarını dikkate alarak bilimsel ölçütlere göre düzenleyeceğiz.

✎ Ortaöğretim sisteminde yapılacak değişikliklerden sonra kademeli bir şekilde merkezi yerleştirme sistemini kaldırarak, öğrencilerin “Ortaöğretim Bireysel Başarı Puanları” ile girecekleri “Yetkinlik Ölçme Sınavları”na göre, uygun bölümlere yerleşmelerini sağlayacağız.

✎ Müfredat, araç-gereç ve fiziki mekânlar da eğitimde kalitenin diğer önemli bileşenleridir. Müfredatı her kademe için çağın ihtiyaçlarına göre yeniden düzenleyecek, okullar arasındaki fiziki farklılıkları asgari düzeye indirecek ve çok kısa sürede eğitim şartlarını iyileştireceğiz.

✎ 12 yıllık zorunlu eğitimi 1+5+3+3/4 yıl olarak uygulayacağız.

✎ Temel eğitim; 5 yıl süreli ilkökul ve 3 yıl süreli ortaokul eğitiminden oluşacak. Ortaöğretimde ise liseler ile mesleki ve teknik orta öğretim kurumları alanlarına göre 3 veya 4 yıl olacak.

✎ İlkokul ve ortaokullarda, öğretim programlarında belirlenen kazanımlarla somut olarak değerler eğitimi vereceğiz. Öğrencilerin, evrensel değerlerin yanı sıra millî ve manevi değerlerimizi de özümsemesini sağlayacağız.

✎ İlkokullarda, Yabancı Dil, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Müzik, Görsel Sanatlar (Resim) ile Oyun ve Fiziksel Etkinlikler (Beden Eğitimi) vb. derslerin alan öğretmenleri tarafından okutulmasını sağlayacağız.

✎ Türkiye’de yaklaşık 4 milyon öğrenci 36-50 kişilik sınıflarda eğitim görüyor. Tüm kademelerde sınıf mevcutlarını en fazla 24 öğrenci ile sınırlandıracak, mevcut durumun iyileştirilmesi için derslik ihtiyaçlarını karşılayacağız.

✎ Tüm okulları tekli eğitime geçireceğiz.

✎ Okullarda destek personeli ve sağlık görevlisi istihdam edeceğiz.

✎ Temel eğitimde önceliğimiz; geleceğe yönelik kariyer planı yapabilen, yaşam becerilerini, değerleri, sanat, kültür ve spor yeteneklerini geliştiren, hayatta kullanabilecekleri “matematiksel düşünme becerisi”ne sahip bireyler yetiştirmektir. Bu amaçla, müfredatı sadeleştireceğiz.

✎ STEM, kodlama, girişimcilik, inovasyon, proje tabanlı öğrenme programları geliştirerek öğretmen ve öğrencilere, her kademeye uygun seminerler ve bilgilendirmeler yapacağız.

✎ Süreç odaklı eğitimde, eğitim teknolojileri her kademede kullanılacak, tüm kademelerde ders ve kaynak kitaplarının içeriklerini dijital olarak da öğrencilerin hizmetine sunacağız.

✎ Okullarda her kademede ölçme ve değerlendirmenin uygulama, usul ve esaslarını, ülke genelinde standart hâle getireceğiz.

✎ Eğitimin kalitesini artırmak ve öğretmenlerin alanlarıyla güncel bilgi ve gelişmeleri aktarmak için, öğretmenlere periyodik olarak zorunlu hizmet içi eğitim vereceğiz.

✎ 2019-2020 istatistiklerine göre 1 milyon 584 bin öğrenci, açık ortaokul ve lisede kayıtlı bulunmaktadır. Zorunlu eğitim çağındaki çocuklarımızın açık ortaokul ve açık liselerde değil, örgün eğitim kurumlarında eğitimlerine devam etmelerini sağlayacağız.

*“Denetleyemediğin
eylemi
yönetemezsin.”*

DENETİM OLMADAN KALİTE OLMAZ

“Denetleyemediğin eylemi yönetemezsin.”

İYİ Parti iktidarında Denetim Sistemi Yeniden Yapılandıracağız;

- Denetim sistemini yeniden yapılandıracağız.
- Denetim sistemini merkezi şekilde teşkilatlandırarak ve bölgesel denetleme birimlerini oluşturacağız.
- Denetim sistemi kontrol ve değerlendirme ile sınırlı kalmayacak; iyileştirme ve geliştirme süreçlerini de kapsayacak ve okulların kendi öz denetimlerini de yapmalarını sağlayacağız.
- Müfettişlerin, mesleki yardım ve rehberlik rollerini etkin hâle getireceğiz.
- Kriterlere ve liyakat esasına uygun yeterli sayıda müfettiş atayarak; devlet okulları, özel okullar ve kursları, bakanlıklara bağlı eğitim ile ilgili kurumları, belediyelere bağlı her türlü eğitim faaliyetlerini, eğitim politikaları ile tutarlılığı açısından denetime tabi tutacağız.
- Eğitim kurumlarının denetim standartlarını belirleyecek, denetim ve rehberlik iş ve işlemlerini kamuya açık ve şeffaf hâle getireceğiz.
- Okul yöneticilerini ve il-ilçe millî eğitim müdürlerini, liyakat ve yetkinliği esas alan modellere göre; lisansüstü öğrenim yapanlara öncelik verilerek şartıyla kanunun öngördüğü süreyi tamamlamış, eğitim-öğretim kadrosunda çalışanlar içinden atayacak ve kadın yönetici sayısını artıracak politikalar uygulayacağız.

EĞİTİM SEFERBERLİĞİNİ İRFAN ORDUMUZ ÖĞRETMENLERLE BAŞARACAĞIZ.

Öğretmenler; Yeni nesli, Cumhuriyetin fedakâr öğretmen ve eğitimcilerini, sizler yetiştireceksiniz ve yeni nesil, sizin eseriniz olacaktır...

M. Kemal ATATÜRK

Eğitimin niteliğini, kalitesini ve gücünü doğrudan etkileyen en önemli faktörlerden birisi şüphesiz öğretmenlerdir. Çünkü öğretmenler, eğitim sistemi içinde sahada politika ve stratejileri uygulayan, uygulama sonuçlarını gözlemleyen ve aksayan yönlerin tespitini yapma imkânına sahip olan temel unsurlardır.

Diğer bir ifadeyle öğretmenler, bir ülkede belirlenen eğitim politikalarını uygulayan ve anlamlı kılan temel taşlardır.

Öğretmenlik mesleğinin niteliğini artırmak amacıyla, öğretmenlerin sahip olması gereken özel ve genel alan yeterliliklerinin tespit edilerek, daha sonra bu yeterliliklerin hizmet öncesi ve hizmet içi eğitim programlarıyla öğretmen adaylarına ve öğretmenlere kazandırılması gerekmektedir.

NASIL BİR ÖĞRETMEN

- Yeniliklere, gelişime ve değişime açık; “hayat boyu öğrenen öğretmen”.
- Alanında başarılı, güven veren, millî ve evrensel değerler sistemini içselleştirmiş; “lider öğretmen”.
- Her öğrencinin öğrenebileceğini, vazgeçilecek hiçbir çocuğun olmadığını bilincinde; “mesleğine adanmış öğretmen”.

ÖĞRETMEN YETİŞTİRME

İYİ Parti iktidarında;

- Nüfusu bir milyonu aşan illerde en az bir “Eğitim Bilimleri Lisesi” açacağız. Bu liseler yatılı ve/veya gündüzlü olacak. Bu liselere fen, sosyal bilgiler, matematik, Türkçe ve yabancı dil başarısında en az %10'luk dilime giren öğrenciler yerleşecek.
- Eğitim fakültelerine girişte, eğitim bilimleri liselerinden mezun olanlara kontenjan ve ek puan verilerek öncelik tanınacak, bu öğrencileri burs ve sosyal imkânlarla destekleyeceğiz.
- Eğitim fakültelerinin kontenjanlarını, öğretmen ihtiyacını dikkate alacak şekilde sınırlandıracağız.
- Eğitim fakültelerine girişte taban puanı yükselterek, bu programları başarılı öğrencilerin tercih etmesini sağlayacağız.
- Eğitim fakültelerinin bölümlerini, eğitim politikalarına ve çağın gerektirdiği yeniliklere uygun olarak yeniden yapılandıracak ve öğretmen yetiştirme programlarının niteliğini güvence altına alacağız.
- Eğitim fakültelerinin eğitim-öğretim süreçlerini, teori-pratik dengesi göz önünde bulundurarak yapılandıracak, her eğitim fakültesinde, her kademede en az bir “Uygulama Okulu” açacağız.
- Eğitim fakültelerinde temel aktör olan öğretim elemanlarının yeterliliklerini artıran düzenlemeleri hayata geçireceğiz.
- Eğitim fakülteleri öğrencilerinin; lisans eğitimi aşamasında, eğitim bilimi uzmanı olarak yetiştirilmeleri amacıyla, eğitim bilimleri alanında (eğitim yönetimi, program geliştirme, ölçme değerlendirme vb.) çift dal eğitimi almalarını sağlayacağız.

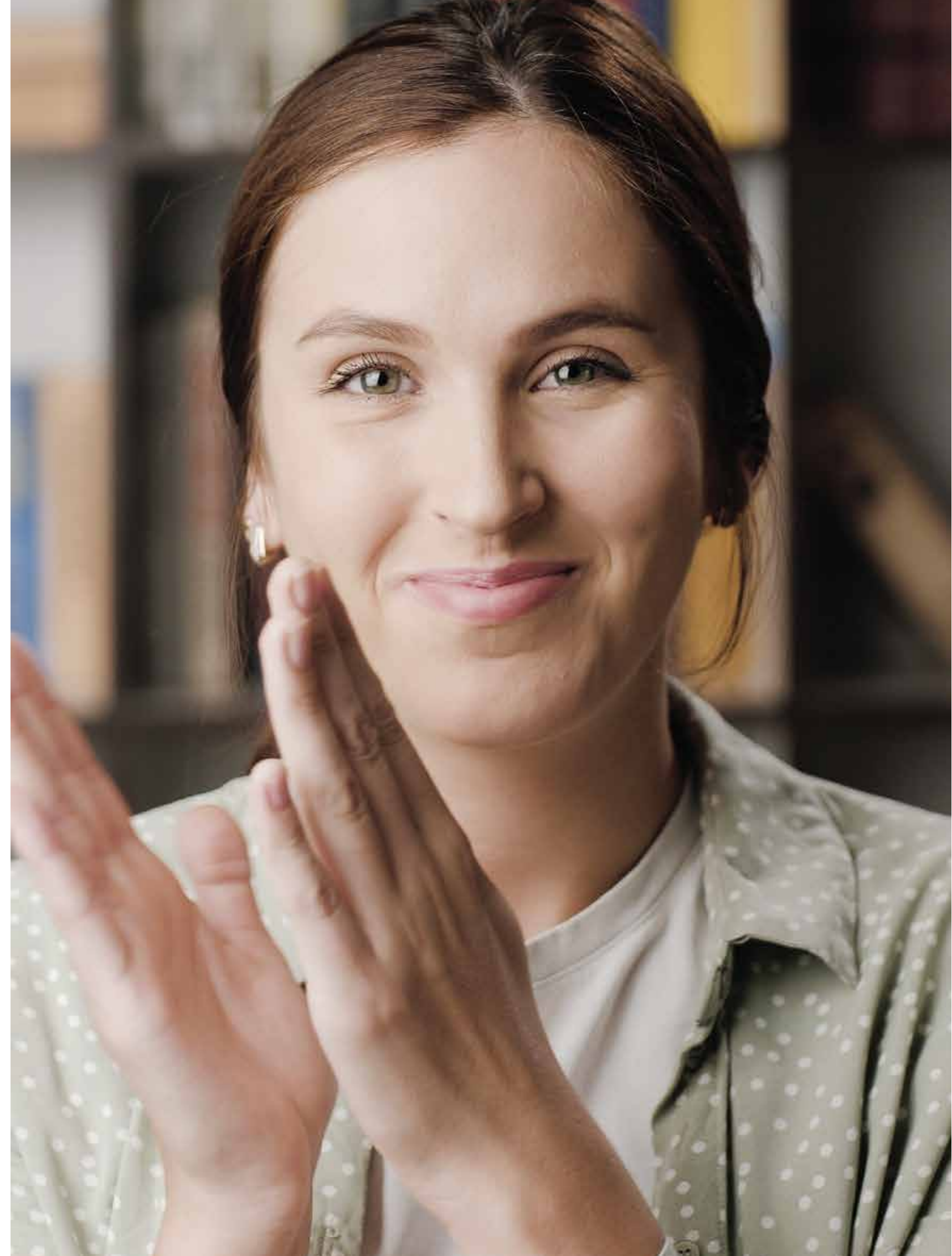

ÖĞRETMEN AKADEMİLERİ

- Öğretmen akademilerinde, mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarında öğretmen olmak isteyen ve başvuru kriterlerine uygun adayların pedagojik formasyon almalarını sağlayacağız.
- Öğretmen akademilerinde alan yeterliliği üst düzeyde olan öğretim elemanlarını, usta öğreticileri ve mesleğinde başarılı olan öğretmenleri görevlendireceğiz.
- Öğretmen akademilerinde; görevdeki öğretmenlere mesleki gelişim, akredite, sertifika programları, dijital beceri, uzaktan eğitim teknolojilerinin etkin kullanımı ve öğretmenlik mesleği ile ilgili konularda hizmet içi eğitim vereceğiz.

SAYGIN ÖĞRETMEN

- ✎ Kadrolu öğretmenlik kurumsallaşacak, sözleşmeli ve ücretli öğretmen uygulamalarını kaldırarak çalışma barışını sağlayacağız.
- ✎ Türkiye’de öğretmenlik mesleğine özgü performans ve ödüllendirmeye dayalı bir kariyer ve ilerleme sistemi bulunmuyor. İYİ Parti iktidarında, öğretmenler en hızlı şekilde meslek kanununa kavuşacak, öğretmenlerimizin sosyal haklarını ve kariyer basamaklarını yeniden düzenleyeceğiz. Öğretmenliği saygın ve cazip meslek hâline getireceğiz. Öğretmenlerimizin maaş, ücret ve emeklilik gibi her türlü özlük sorunlarını çözecek, performans değerlendirme süreçlerini nesnel ölçütlere göre düzenleyeceğiz.
- ✎ Öğretmenlerimize 3600 ek göstergeyi vereceğiz.
- ✎ Kısa ve orta vadede MEB’in ihtiyacı olan öğretmen atamasını yapacağız. Öğretmen atamaları için uygulanan çoktan seçmeli KPSS’yi yeniden yapılandırarak, mülakat sistemini ortadan kaldıracacağız. İYİ Parti iktidarında atanamamış öğretmen kavramı tarihe karışacak.
- ✎ Lisansüstü eğitim yapmaya hak kazanan öğretmenler için Bakanlık-YÖK koordinasyonunda gerekli tedbirleri alacak, çalışma koşullarında kolaylıklar sağlayarak öğretmenlerimizin lisansüstü eğitim yapmalarını teşvik edeceğiz.
- ✎ Çevrimiçi eğitimin etkililiğini ve verimliliğini artırmak için gerekli olan altyapı ve insan kaynağını sağlayacağız.
- ✎ Öğretmen atamalarında aile bütünlüğünü göz önünde bulunduracağız.
- ✎ Kalkınmada öncelikli bölgelerde görev yapan öğretmenlerimizi, ek imkânlarla destekleyeceğiz.
- ✎ Öğretmenlerimize ödenen eğitim-öğretim tazminatını, bir maaş olarak ödeyecek ve ödemenin yarısı öğretim yılı başlamadan önce, diğer yarısını da yarıyıl tatilinde yapacağız.
- ✎ Öğretmenlerimizin ve yükseköğretim çalışanlarının, ek ders ücretlerini günün şartlarına göre yeniden düzenleyeceğiz.

ORTA EĞİTİM

A GENEL ORTAÖĞRETİM

İyi Parti iktidarında; Bilim insanı ve yönetim hizmetlerinin yürütülmesinde görev alacak nitelikli insan kaynaklarının yetiştirilmesi ihtiyacını karşılamak üzere;

Fen Bilimleri Liseleri, Sosyal Bilimler Liseleri, Eğitim Bilimleri Liseleri, İmam Hatip Liseleri, Anadolu Liseleri ve Akademik Liseleri hayata geçireceğiz.

Fen Bilimleri, Sosyal Bilimler, Eğitim Bilimleri, İmam Hatip ve Anadolu Liseleri'ne en az %10'luk başarı dilimine giren öğrencilerimiz yerleşecek. Akademik Liseleri kalite ve başarı açısından örnek okullar haline getireceğiz.

B-MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM

Mesleki ve Teknik Eğitim yeniden yapılandırılacak, öğrencilerin ilgi, istek ve becerileri göz önünde bulundurularak; izleme, yönlendirme, meslek seçimi, bireyin yetkinliği ve sektörün ihtiyaçlarını dikkate alacağız.

Teknoloji Liseleri; tasarım ve bilişim, haberleşme ve iletişim, savunma ve uzay, kimya, yazılım, siber güvenlik, yapay zekâ programlarını içeren ve en az %10'luk başarı dilimine giren öğrencilerin yerleşeceği, tasarımcı, planlamacı ve becerisi yüksek mühendisleri yetiştiren yükseköğretime alt yapı oluşturacak **"Teknoloji Liseleri"**ni hayata geçireceğiz. Eğitim süresi 4 yıl olacak. İsteğe bağlı olmak üzere 1 yıl da **"Teknik Yabancı Dil Hazırlık Sınıfı"** açacağız.

Mesleki ve Teknik Anadolu Liseleri; iş piyasasının mühendis ile usta arasında hizmet ve üretimi koordine edebilecek ya da hizmet ve üretimi yürütecek teknisyen ihtiyacını karşılayacak ve yeni girişimcilerin yetişebileceği mezun olduğu alanda ön lisans/lisans eğitime kaynak olacak altyapıyı oluşturacak bir ortaöğretim kurumu olarak yapılandıracağız.

Tematik Mesleki ve Teknik Eğitim Liseleri; Otelcilik ve Turizm Lisesi, Tarım Bilimleri Lisesi, Sağlık Bilimleri Lisesi, Güzel Sanatlar Lisesi (yetenekle), Spor Liseleri (yetenekle) vb. açacağız.

Millî Eğitim Bakanlığı, mevcut ve yeni açılacak tematik liseler için; ilgili bakanlıklarla (Tarım Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı vd.) eş güdüm hâlinde çalışacak.

Mesleki ve Teknik Eğitim Liseleri; iş piyasasında hizmet ve üretimi yürütecek, teknisyen ihtiyacını karşılayacak ve yeni girişimcilerin yetişebileceği, mezun olduğu alanda meslek yüksekokullarına kaynak olacak alt yapıyı oluşturan bir ortaöğretim kurumu olarak yapılandırılacaktır.

Mesleki ve Teknik Eğitim Merkezleri; mevcut "Mesleki Eğitim Merkezleri", "Mesleki ve Teknik Eğitim Merkezleri" olarak revize edilecek, mesleki alan çeşitliliği artırılacaktır. Hizmet, üretim ve teknoloji sektöründe iş piyasasının nitelikli "aranan işgücü" ihtiyacını karşılayacak ve yeni girişimcilerin yetişebileceği, mezun olduğu alanda ulusal meslek standartlarında belirlenmiş 3. seviye meslek yeterliliğine sahip bireyler yetiştiren eğitim kurumu olacaktır.

Özel Eğitim Meslek Okulu; özel eğitime ihtiyacı bulunan bireylerin öğrenim göreceği bir mesleki ve teknik eğitim kurumudur. Bu kuruma erişim; sınıf öğretmenlerinin görüşü dikkate alınarak özel eğitim uzmanları ve özel eğitim meslek danışmanları ile PDR öğretmenlerinin bulunacağı yeni oluşturulacak rehberlik ve yönlendirme birimi tarafından koordine edilecektir.

ÜRETİM, İSTİHDAM ve KALKINMA İÇİN MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM İŞ ARAYAN DEĞİL, İŞ KURAN VE İSTİHDAM EDİLEN MEZUNLAR

Mesleki ve teknik eğitimin ülkelerin ekonomik kalkınmasında ve gençlerinin istihdamının sağlanmasındaki rolü önemlidir.

Mesleki ve teknik eğitim ile ülkemiz ekonomisi için nitelikli işgücü ihtiyacının karşılanması ve öğrencilerin meslek ahlakına sahip iyi bireyler olarak yetişmelerinin yanı sıra, gençlerin sistemli bir yapı içinde ilgi, yetenek ve yetkinlikleri doğrultusunda iş hayatına atılması ve isteğine bağlı olarak bir üst öğrenime geçişleri amaçlanmaktadır.

Bugün ülkemizde mesleki eğitimde beceri uyumsuzluğu sorunu, arz-talep dengesizliği ile iç içe geçmiş durumdadır. TÜİK'in 2020 yılına ait işgücü verilerine göre 15-24 yaş arası gençler arasında meslek lisesi mezunu olan gençlerin istihdam oranı %40 (okudukları alanları ile ilgili istihdam oranları %6'nın altındadır) iken, ilköğretim mezunu olan gençlerin istihdam oranı %50'dir.

Aynı verilere göre, meslek lisesi mezunu olan gençlerin işsizlik oranı da (%25,2) ilköğretim mezunlarına (%21,7) kıyasla daha yüksektir. 15-24 yaş arası gençler arasında yükseköğretim mezunu olan gençlerin işsizlik oranının da %36 gibi oldukça yüksek bir oranda olması, Türkiye'de işgücü piyasasının genç işgücü talebinin daha çok lise kademesi altındaki eğitim düzeylerinden karşılandığına işaret etmektedir.

Biz genç bir nüfusa sahip olmakla gurur duyan bir ülkeyiz. Eğitemediğimiz, istihdam edemediğimiz bu genç nüfusun sorumluluğunun da devleti yönetenlerde olduğunu bilmek zorundayız. 2021 yılı OECD raporuna göre, 25-34 yaş arası genç nüfusumuzun %32'si ne eğitimde ne de istihdamda... Bu gençlere NEET deniyor. Bizdeki karşılığı da "ev genci" olarak tanımlanıyor ve maalesef biz OECD ülkeleri arasında ev gençleri oranında da en başlarda yer alıyoruz.

TÜİK verilerine göre 2021 yılının ilk çeyreğinde 15-24 yaş arasındaki nüfusta ne eğitimde ne de istihdamda olan gençlerin %30'u mesleki ve teknik lise mezunu.

Mesleki eğitim, genç işsizliğini azaltmaya yardımcı olmadığı gibi yükseköğretime geçişi de desteklememektedir. Buna göre YKS'ye başvuran mesleki ortaöğretim mezunu öğrencilerin %5,3'ü örgün lisans programlarına yerleşmiştir. Mesleki ortaöğretim mezunu öğrencilerin ön lisans programlarına yerleşme oranı ise %18,6 olmuştur.

Mesleki ve teknik eğitim okullarına giren her 100 öğrenciden sadece 60 ila 65'i mezun olmakta, bu mezunlardan da yaklaşık 30'u yükseköğretime devam etmektedir. Geriye kalan 70 öğrenci hakkında istatistiksel bilgi bulunmamasıyla birlikte; mesleki ve teknik eğitimin başarısını mezunların alanında bir üst eğitime devam etmesi veya alanında istihdam edilmesi olarak tanımlayacak olursak her ikisinde de sayılar oldukça düşüktür. Dolayısıyla mevcut mesleki ve teknik eğitimin, ekonomik gelişime ve refah seviyesinin artırılmasına katkısı düşüktür. Öğrenci başına maliyeti sadece okuyan öğrenciler ile değil, başarılı olarak tanımlanan öğrenciler ile hesapladığımızda da mesleki ve teknik eğitimin öğrenci başına maliyeti genel eğitim veren kurumlara göre 10 kata yakın fazla olmaktadır.

Mesleki eğitimdeki ulusal ve uluslararası gelişmeleri ve sektörlere özgü değişimleri anlık olarak izlemeyi sağlayacak bir veri edinme, analiz ve raporlama sistemi geliştirilmemiştir.

Öğrencilere 21. yüzyıl becerileri kapsamında ön plana çıkan ve onların uyum yeterliklerini artıracak becerilerin kazandırılması için ders içeriklerinin de uygun şekilde düzenlenmesi gerekmektedir.

Mesleki ve Teknik Eğitimdeki İlkelerimiz;

İş piyasasının ihtiyaçları ile mesleki ve teknik eğitim arasındaki arz-talep dengesi, işgücü arz ve talebiyle ilgili veriye dayalı karar süreçleri, mesleki ve teknik eğitim sisteminin modüler ve esnek yapısıyla “**hayat boyu öğrenme**” olacaktır.

- Mesleki ve teknik eğitim kurumlarıyla eğitim-üretim-istihdam ilişkisi güçlenecek, farklı alanlarda uzmanlaşmayı sağlamak için okul-işletme-yükseköğretim-sektör ve diğer paydaşların katılımıyla teknolojik altyapıyı da güçlendireceğiz.
- Özel sektörün, OSB içinde Mesleki ve Teknik Liseler ve Mesleki ve Teknik Eğitim Merkezleri açmalarını teşvik edeceğiz. Bu okulların uluslararası ortaklıkları ve teknoloji transferlerini destekleyeceğiz.
- Mesleki eğitim haritası aracılığıyla oluşturulan veri tabanı, yerel-bölgesel ihtiyaçlara göre sektörlerin yapısal özelliklerinin analizinde kullanılacak, böylelikle sektörün ihtiyaçları ile mesleki ve teknik eğitim verilen alanlar arasında uyum sağlayacağız.
- Mesleki eğitimin uluslararası nitelik kazanmasını sağlayacak stratejiler geliştirecek, mesleki eğitimle kazandırılan becerilerin uluslararası standartlara uygun ve geçerli olması için akredite çalışmalarını yapacağız.
- Mesleki ve teknik eğitim programlarını, Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) tarafından belirlenen “Ulusal Meslek Standartları” ile uyumlu hâle getirecek, niteliği güvence altına alacak bir performans değerlendirme sistemini kuracağız.
- Akademik ve fiziki alt yapı yetersizliği olan, sektör ihtiyaçlarından uzak eğitim kurumlarını dönüştürerek işlevsel hâle getireceğiz.
- Mesleki ve teknik eğitim öğretmenlerinin, sektörle iş birliği hâlinde hizmet içi eğitimlerini gerçekleştireceğiz.
- Alan mezunu öğrencilerimizin öncelikli istihdamı için çalışma mevzuatında gerekli düzenlemeleri yapacak, mezunların eğitim aldıkları alanla ilişkili işlerde istihdam edilmesini destekleyeceğiz.

- Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarında öğrencilerimizin, iş sağlığı ve güvenliği konusunda yeterli düzeyde eğitim almalarını sağlayacağız.
- Mesleki ve teknik eğitimde yabancı dili, sektörün ihtiyacına göre planlayacak, öğrencilerimize isteğe bağlı ikinci yabancı dil öğrenme imkânını sağlayacağız.
- Mesleki ve teknik eğitim veren her tür ve kademedeki okullarımızda; ülke ekonomisinin ve teknolojisinin gelişimine katkı sağlamak amacıyla “patent, marka, tasarım ve inovasyon” çalışmalarına büyük destekler sağlayacağız.
- Öğrencilerin işletmelerde eğitim alması zorunlu olmasına rağmen staj dönemleri amacı doğrultusunda gerçekleşmiyor. Uygulama eğitimi alması gereken mesleki ve teknik ortaöğretim öğrencilerinin sağlıklı staj ve uygulama yapmalarını sağlayacak mevzuat değişikliklerini ve düzenlemeleri yapacağız.
- “Üretim içinde eğitim, eğitim içinde üretim” anlayışıyla mesleki ve teknik eğitim ortaöğretim kurumlarında, döner sermaye işletmelerinin geliştirilmesi ve faaliyette bulunmasını sağlayacağız. Döner sermayelerin üretim kapasitelerini artırarak daha fazla öğrencinin gerçek iş ortamında eğitim almasının önünü açacak, kurumlar vergisinin %1’e düşürülmesi ile uygulamalı eğitimin işlevine büyük katkı sağlayacağız.
- Ulusal ve uluslararası yarışmalarda başarılı olan öğrencilerin, eğitimlerine devam ederken ve/veya mezuniyet sonrası iş kurmalarını destekleyeceğiz.
- Endüstri 4.0, Toplum 5.0’ın üretim ve istihdam üzerinde oluşturduğu yeni fırsatları göz önüne alarak iş gücü piyasalarının ihtiyacını karşılayacak mesleki ve teknik eğitim sürecini periyodik olarak yenileyeceğiz.

REHBERLİK ARAŞTIRMA MERKEZLERİ, REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMANLIK

İçinde yaşadığımız süreç, çevre şartları, çocuklarımız için rehberlik ve psikolojik danışman ihtiyacını giderek artırmaktadır. Temel eğitim ve orta öğretim kurumlarında mevcut durumda her 600 öğrenciye bir rehberlik öğretmeni düşmektedir.

İyi Parti iktidarında;

- ✎ En az 200 öğrenciye bir rehberlik ve psikolojik danışman tayin edeceğiz. Özel eğitim meslek okullarında ise her 50 öğrenci için bir psikolojik danışman atayacağız.
- ✎ Okul rehberlik hizmetlerinde görev yapacak öğretmenlerimizin; bireysel rehberlik, eğitsel rehberlik ve mesleki rehberlik alanlarında hizmet verecek donanıma sahip olmalarını sağlayacağız.
- ✎ Rehberlik servislerinin sadece kriz sonrası onarıcı tedbirler değil, okul temelli önleyici tedbirleri oluşturmaları için önlemler alacağız.
- ✎ Çocuk ihmal ve istismarı konusunda toplumsal farkındalık düzeyini artırıp, önleyici tedbirler konusunda ilgili tüm paydaşlarla yapılan ortak çalışmaları hızlandıracağız.
- ✎ Rehberlik Araştırma Merkezi (RAM) yöneticilerini, üniversitelerin Psikolojik Danışma, Rehberlik bölümü ve Özel Eğitim Bölümü mezunlarından, lisansüstü öğrenim görmüş olanlar veya uzmanlık alanında 5 yıl görev yapanlar arasından atayacağız.
- ✎ RAM'larda ihtiyaç duyulan fizyoterapist, odyolog, konuşma terapisti vb. çalışanları görevlendireceğiz.
- ✎ RAM'larda donanım ve fiziki koşullara yönelik iyileştirme çalışmalarını yapacağız.
- ✎ Bütün illerdeki RAM'ları buldukları bölgede Psikolojik Danışma Merkezleri kapsamında da hizmet verir hâle getireceğiz.

ÜSTÜN YETENEKLİ ÇOCUKLAR ZİYAN EDİLMEYECEK!

Tüm dünya kabul etmiştir ki; dünyaya yön veren, gelişimi ve değişimi gerçekleştirmek için fikirler üreten, ülkelerinin tanınmasına, büyümesine ve gelişimine en büyük katkıyı sağlayan, insanlığa büyük hizmeti olan bireyler, güçlü ve üstün yetenekli bireylerdir. Bu bireylerin tespiti, tanınması ve eğitimi, ülkelerin kısa ve uzun vadedeki projeleri için çok önemlidir.

Üstün yeteneklilerin tespit edilmesi ve özel olarak eğitilerek yetiştirilmesi, üstün beyin gücü potansiyelini en iyi biçimde değerlendirerek üstün yeteneklilere kendini gerçekleştirme fırsatları sunulması, millî eğitimin temel görevlerindedir.

Bu öğrencilerin, yeteneklerinin farkına varmasını ve yeteneklerini öncelikle ülkesi için sonra ise insanlık için kullanmasını sağlamak, ülkelerin en temel eğitim misyonlarından biri olmalıdır.

Biz İYİ Parti iktidarında;

- Üstün zekâlı ve yetenekli çocuklarımızın ülke kalkınmasına katkılarını en üst düzeye taşıyacak eğitim, istihdam ve sosyal politikaları hayata geçireceğiz.
- Bilim ve sanat merkezlerini yeniden yapılandırarak öğrenci seçim yöntemini, eğitim içeriğini, fiziksel koşullarını ve ders materyallerini iyileştirip, “Yetenek Yönetim Merkezleri” haline getireceğiz.
- Bu merkezlerde sanatta, bilimde başarılı olmuş kişilerin ders vermelerine ve öğrencilerin rol model alacağı kişilerle tanışmalarına imkân sağlayacağız.
- Uluslararası festival ve yarışmalarda ülkemizi başarı ile temsil edecek sanatçıların yetiştirilmesi için özel gayret sarf edecek, konservatuvar eğitimlerini destekleyeceğiz.
- Bu merkezlerde derse girecek öğretmenleri, belirlenen kriterlere göre öncelikli olarak lisansüstü eğitim alanlar arasından seçeceğiz.
- Öğrencileri izleyecek akademisyen ve uzmanlardan oluşan “Bilim ve Sanat Kurulu”nu oluşturacağız.
- Akademisyen ve uzmanların bu öğrencilere bireysel ve akademik danışmanlık yapmalarını sağlayacağız.
- BİLSEM öğrencilerine burs, sınıf atlama, çift dal mezuniyeti, yurt dışı eğitim imkânları sağlayacağız.

ÖZEL ÇOCUKLARIMIZ İÇİN ÖZEL EĞİTİM “HER ÇOCUK ÖZELDİR”

Özel eğitime devam eden öğrenci sayısının son 10 yılda 2 katından fazla artmasına rağmen tanılama ve özel eğitimin kapsamına ilişkin sınırlılıklar devam ediyor. Türkiye’de özel eğitime ihtiyacı olan birey algısının; görme ve ortopedik engeller gibi tipik engel türlerine sahip bireylerle sınırlı olması nedeniyle, özel eğitim desteği alması gereken yaklaşık %10’luk bir grubun bu kapsamda yürütülecek destek hizmetlerinin dışında kaldığını söyleyebiliriz.

Biz İyi Parti iktidarında;

- Özel eğitim gerektiren çocuklarımızın tespiti için; Sağlık Bakanlığı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ve Millî Eğitim Bakanlığı işbirliği ile ortak veri tabanı oluşturacağız.
- Öğrenim çağındaki bütün engelli öğrencilerimizin okula erişimini sağlayacağız. Özel eğitim almaları gereken çocuklarımıza, bütünleştirici eğitimlerle toplumdan ve akranlarından soyutlamadan eğitim ve öğretimlerine devam edebilecekleri ortamı sağlayacağız.
- Her okulda kaynaştırma öğrencileri için nitelikli destek odaları düzenleyecek ve sayılarını artıracacağız.
- Engelli öğrencilerin ilgi, ihtiyaç ve potansiyellerine uygun eğitim öğretim uygulamaları için yeterli fiziki tesis ve donanım temin edeceğiz.
- Öğrenme güçlüğü, dikkat eksikliği, disleksi, hiperaktivite, otizm vb. tanıları konulmuş çocuklarımızın eğitim ve öğretime uyumu için özel eğitim hizmetlerinin kapsamını ve niteliğini geliştireceğiz. Bu öğrenciler ile ilgilenen öğretmenlerin, “özel eğitim” ile ilgili daha kapsamlı bir eğitim almalarını sağlayacağız.
- Eğitim fakültelerinin özel eğitim bölümlerinde, tanılama ve uygulama programlarını detaylı olarak güncelleyeceğiz.
- Kaynaştırma uygulamasına uygun olmayan çocuklarımız için, devlet tarafından özel eğitim kurumlarının desteklenmesini ve teşvik edilmesini sağlayacağız.
- Özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde verilen eğitimlerin kalitesini ve süresini artıracak, öğrenci takip sistemini uygulayacağız.

ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARI

- Özel öğretim kurumlarını, diğer iktisadi teşebbüslerden farklı olarak kamu hizmeti sunan kurumlar olarak değerlendireceğiz. Bu kurumların mali istikrar ve sürdürülebilirliğini, fiziki şartlarının uygunluğunu denetim altına alacağız.
- Bu kurumları nesnel eğitim ölçütleri ile denetlenmeye hazır; salt ticari kaygılar taşımayan, öğretmen istihdamı, öğrenci alımı gibi konularda titiz davranan, verimliliği ile rekabetçi ve öncü kuruluşlar şeklinde yapılandıracağız.
- Özel öğretim kurumlarında çalışan öğretmenlerin özlük haklarını devlet güvencesi altına alacağız.

YAYGIN EĞİTİM (HAYAT BOYU ÖĞRENME)

Yetişkin eğitimi, zorunlu eğitim çağının dışında kalmış bireylerin yaşamlarının herhangi bir aşamasında duyacakları öğrenme ihtiyaçlarını ve ilgilerini gidermek üzere düzenlenen eğitimidir.

Yetişkin eğitimi; ekonominin verimliliğinin, rekabetçiliğinin ve istihdamın artmasını ve buna bağlı olarak ekonomik kalkınmadaki bölgesel farklılıkların azaltılmasını sağlayan güçlü bir ekonomik gelişme faktörüdür.

Örgün eğitimin başarılı iş performansı için insanlara gerekli bilgiyi sağladığı varsayılrsa da ekonomik, teknolojik ve sosyal olarak gerçekleşen hızlı değişimler, bireylerde yeni bilgilerin kazanılması ihtiyacını doğurmaktadır. Bu nedenle, yetişkin eğitimi yeni bilgiler edinmek ya da mevcut bilgileri geliştirmek amacıyla yapılan çok çeşitli faaliyetleri gerektirir.

Yetişkin eğitiminde, yaşanan yetersizlikler ve olumsuzlukların giderilmesi ve yeni yüzyıla uygun bir yapılanma ile devam edilebilmesi için köklü değişikliklere ihtiyaç duyulmaktadır.

İYİ Parti İktidarında; HALK EĞİTİM MERKEZLERİ

- Halk Eğitim Merkezleri'nde; vatandaşlarımızın bilgi, kültür seviyesini yükseltmesini, endüstriyel mesleklerin dışında meslek sahibi olanların mesleki becerilerini artırmasını ve geliştirmesini, meslek sahibi olmayanların da mesleki beceri ve nitelik kazanmasını sağlayacağız.
- Halk eğitim merkezlerini, yerel yönetimlerle birlikte programlanan ve bölgenin ihtiyacına göre belirlenen alanlarda hizmet verecek yapıya kavuşturacağız.
- Diploma gerektirmeyen veya diplomaya götürmeyen, vatandaşlarımızın genel eğitim ihtiyaçlarını karşılayan kısa süreli eğitimler vereceğiz.
- Halk eğitim merkezlerinin başarı ve performans ölçme-değerlendirme ölçütü olarak, sadece verilen belge sayısını dikkate almayacak, eğitimin niteliği ve eğitim sonrası elde edilen faydaların izlenmesi ve değerlendirilmesini sağlayacağız.

YETİŞKİNLER İÇİN MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM

- Meslek edindirme ve meslek geliştirme amacıyla zorunlu eğitim dışında kalan yaş gruplarına, mesleki ve teknik liseler ve mesleki ve teknik eğitim merkezlerinde, halk eğitim merkezleri kurslarının dışında kalan mesleklerle ilgili diploma gerektirmeyen/diplomaya götürmeyen, modüler, esnek, sertifikasyon programları açacağız.

YETİŞKİNLER İÇİN SÜREKLİ EĞİTİM MERKEZLERİ

- Sanayi odaları ve/veya OSB'ler tarafından organize sanayi bölgelerinde, lise ve dengi okul ile yüksekokul mezunlarına "meslek edindirme ve/veya meslek geliştirme" amacıyla istihdama yönelik işbaşı eğitimleri vereceğiz.
- İmalat sanayi başta olmak üzere üretim, teknoloji ve hizmet sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin yeni ve gelişen teknolojiye uyum sağlayacak nitelikli işgücü ihtiyacının karşılanması için, sürekli eğitim merkezleri kurulmasını teşvik edeceğiz.
- Eğitimleri, ulusal ve/veya uluslararası projeler ve/veya İŞKUR, yerel yönetimler, vb. özel sektör/kamu kurum veya kuruluşlarıyla yapılacak iş birliği protokolleri ile destekli ve kâr amacı olmayacak şekilde vereceğiz.
- Yetişkinler için mesleki ve teknik eğitim merkezleri ve sürekli eğitim merkezlerini "İkinci Şans Okulları" olarak değerlendireceğiz.

ÖZERK ÜNİVERSİTE, ÖZGÜR DÜŞÜNCE,
BİLİMSEL EĞİTİM;
MUTLU VE ÖZGÜVENLİ GENÇLİK

Üniversiteler bilim, düşünce ve teknoloji üretme, yaygınlaştırma ve bunları topluma kazandırma yoluyla ulusal ve evrensel gelişime katkıda bulunan temel öğretim, araştırma ve bilgi yayma kurumlarıdır.

Üniversiteler bilim yuvası olarak özgür düşüncenin, temel hak ve hürriyetlerin yaşandığı kurumlar olmadığında, çatışan taraflar ve değerler ortaya çıkıyor. Kendisini ifade edemeyen, özgürce bilimsel çalışma yapamayan, mobbing mağduru olan öğretim üyeleri ya sessizliğe bürünüyor ya da üniversiteden ayrılarak beyin göçü ile başka ülke vatandaşı olmayı tercih ediyor.

Yükseköğretim sisteminin merkezî yapısı, hızlı üniversiteleşmenin getirdiği fiziki yetersizlikler, öğretim elemanı sayısının yetersizliği, siyasallaşmış atama ve yönetim anlayışı, ülkemizde üniversitelerin evrensel bilginin özgürce üretildiği akademik kurumlar olma özelliğini büyük ölçüde kaybetmelerine yol açmıştır.

Yükseköğretimde kariyer planlaması pek çok üniversitede beklenen sonucu vermemiş, eğitilmiş genç bireylerin işsizlik oranları hızla yükselmiştir. Ülkemizde çok sayıda üniversite, işsizliği dört seneliğine öteleyen kurumlar haline gelmiştir. Birçok devlet ve vakıf üniversitesi faaliyet gösterdikleri bölgelerde iş dünyasının ihtiyacı olan beceri ve yetenekleri sağlamaktan çok uzaktır.

Üniversitenin üç temel işlevi; araştırma, öğretim ve üretilen bilginin kurum dışıyla paylaşarak kamuya ulaştırılması olmalıdır. Ancak bugün maalesef bu üç konuda da yetersiz durumdayız. 209 üniversitemiz içinde, dünyada ilk 500'e giren üniversitemiz bulunmamaktadır.

Biz İYİ Parti iktidarında;

✎ **Üniversiteler, bilimsel olarak özgür ve bağımsız; akademik, idari ve mali olarak da özerk, katılımcı ve hesap verebilir olacak. Böylece akademik çalışmalar üzerindeki her türlü siyasi etkiyi, baskıyı ve kısıtlamaları ortadan kaldıracacağız.**

✎ **Rektör atamalarını liyakat temelinde yetkinlik ölçütlerine göre üniversite iç ve dış paydaşlarıyla; dekan, enstitü müdürü, yüksekokul müdürü, bölüm başkanı ve anabilim dalı başkanının, birim öğretim üyeleri tarafından seçimle belirlenmesini sağlayacağız.**

✎ **(YÖK) Yüksek Öğretim Kurulu'nu, Yükseköğretim Kanunu'nu değiştirerek, "Türkiye Yüksek Öğretim Kurumu"na dönüştürecek, üniversiteler arasında koordinasyondan, yükseköğretim ile ilgili üst düzey politika ve stratejilerden sorumlu bir yapıya kavuşturacağız.**

✎ **Bölgesel kalkınma odaklı üniversitelerin, sayı ve çeşitliliğini artırıp, ulusal ve bölgesel ihtiyaçlar çerçevesinde yerel kalkınmada, üretimde ve istihdamda ihtiyaç duyulan insan gücünü yetiştiren, üniversite-toplum-sanayi iş birliğini üst düzeye çıkaran kurumlar olmasını sağlayacağız.**

✎ **Dünyadaki eğilimler ve beklentilere uygun lider rol üstlenebilen, uluslararası geçerlilik ve güvenilirliği olan araştırma üniversitelerinin sayı ve niteliklerini artıracacağız.**

✎ **Türkiye'de üniversitelerin bir bölümünü "Teknoloji Kampüsleri"ne dönüştüreceğiz. Bu kampüslerin faaliyet gösterdikleri bölgelerde öne çıkan sektörlerin nitelikli iş gücü ih**

✎ **Yeni teknoloji geliştirme bölgeleri ve teknoparklarla bilişim, iletişim, sağlık, biyoteknoloji, nanoteknoloji, savunma, uzay, havacılık, yapay zekâ, siber güvenlik, yazılım ve robotik kodlama gibi ihtisas alanlarını yaygınlaştıracacağız.**

✎ **Akademik alanda özgür ve demokratik ortamı tesis ederek beyin göçünün önüne geçeceğiz. Yurtdışında önemli üniversitelerde başarılarını kanıtlamış öğretim üyelerimize çalışma ortamları sağlayarak tersine beyin göçü ile uluslararası öğrenciler ve bilim insanları için üniversitemizi çekim merkezi hâline getireceğiz.**

✎ **Çağın gereklilikleri ve ülkenin ihtiyaçları doğrultusunda "İhtisas Üniversiteleri"ni çeşitlendirerek sayılarını artıracacağız.**

✎ **Meslek yüksekokullarını iş, istihdam ve mesleki kümelenmeler ölçeğinde planlayarak dönüşüm ve işlevselliğini artıracacağız.**

✎ **Vakıf üniversitelerinin "kuruluş amacı"na uygun araştırma, eğitim-öğretim faaliyetlerini destekleyeceğiz.**

✎ **Yükseköğretim ve akademik araştırmalara ayrılan bütçeyi artıracacağız.**

✎ **Akademik personelin mali ve sosyal imkânlarını iyileştirecek, özellikle araştırma görevlilerinin görev tanımlarını yeniden gözden geçirerek yaşanan mağduriyetleri ortadan kaldıracacağız. 50-D maddesi kapsamında çalışan araştırma görevlilerini ihtiyaç duyulan üniversitelerde istihdam edeceğiz.**

✎ **Başarılı yüksek lisans ve doktora öğrencilerine verilecek burs miktarını günün şartlarına göre artıracacağız.**

✎ **Üniversitelerde akademik personelin atama ve yükseltme kriterlerini tekrar gözden geçirecek, nesnel ölçütlere göre araştırma-yayın, topluma hizmet ve öğretim faaliyetleri dengesini gözeticeğiz.**

✎ **Öğretim elemanlarının akademik unvanlarını hak ettikten sonra kadro almalarındaki keyfi uygulamaları ortadan kaldıracacağız.**

✎ **Ekonomik yoksunluk, üniversite öğrencilerinin akademik yaşantılarını engelleyen bir unsur olmayacak. Devlet olarak barınma, beslenme, internet ve diğer temel ihtiyaçları için destek sağlayacağız.**

✎ **Her üniversite öğrencisine yaşanabilir, sağlıklı ve güvenli yurt imkânı sağlayacağız. Bunun için merkezi ve mahalli imkânları seferber ederek, gerekli iş birliklerini yapacağız.**

✎ **Yükseköğretim kredisi alan öğrencilerimiz, mezuniyet sonrası işe başladıktan sonra aldıkları kredileri uygun taksitlerle ödeyecek, mezun olan öğrencilerin istihdam edilmedikleri hâlde kredi borçlarına uygulanan faizleri sileceğiz. Başka bir seçenek olarak gençlerimize istedikleri takdirde, kredi borçlarının büyük kısmını sosyal sorumluluk projelerinde çalışarak ödemelerine imkân sağlayacağız.**

iYI
PARTİ